

Վասրէտտինին յաւանակին պէս՝ որ շատ անգամ իր հետը Վէապէ գնացեր՝ ու միշտ նոյն յաւանակը մնացեր է : Յանկարծ իր անունը հարցընես , տիտղոսներն ալ մէկտեղ կը զուրցէ . ուսմունքը հարցընես , վարպետներուն վկայութեթղթերը ծոցէն կը հանէ . լեզուներ գիտնալը ցուցընելու համար՝ ամէն գիտցած չգիտցած լեզուներէն խօսքին մէջը կը խառնէ . առականերով ալ՝ ըստ այնմներով ալ իմաստուններու զուրցածը յարմար անյարմար խօսքերով կը զարդարէ : Եւ կարծէ որ ուրիշները զարմանախոն համար իրեն հարցմունքներ կ'ընեն . բայց անոնք զինքը աղէկ մը կշռելէն ետքը՝ թեթեւամտին մէկն է կ'ըսեն : Եւ Մտուած պահէ , մէկուն անունը մէյմը թեթեւամտ չելլէ . թէ որ ծանրութիւն ալ վրան գայ , շատ դժար է որ խելացի մարդու կարգ անցնի , կամ ակնածելի ըլլայ :

Իսկ պակսութենէս այնչափ աւելի զգուշանալու է , որչափ որ իյնալու վրտանդը շատ է , ու օրինակներն ալ շատ :

*

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

(Թրջած է Բէ չոր :

ՆԱՅԻՆ մարդուն մէկը իր կեանքէն ձանձրացած , “ Իսկ ինչ անտանելի նեղութիւն է որ մարդս կը քաշէ , կ'ըսէ ինքնիրեն . աշխատէ աշխատէ ու վաստըկած ստակդ տուր որ կերակուր գըտնես . քանի մէկ աս նեղութիւնը քաշեմ , ” . այնչափ ծոյլ էր որ հացը բերանը տանելու կը դանդաղէր կ'ըսեն : Իսկ սիկայ օր մը կը կանչէ իր մէկ քանի բարեկամները , “ Եղբար , կ'ըսէ , ալ ես աս աշխարհիս նեղութիւններուն չեմ կրնար դիմանալ . եկէք զիս մատուկի մը մէջ դրէք , տարէք ողջ ողջ թաղեցէք , ” : Բարեկամներէն մէկը կ'ըսէ թէ խեղճ մարդը անշուշտ քանի մը օր անօթի կենալէն աշխարհէս ձանձրացեր է . կ'եր-

թայ քիչ մը կերակուր կը բերէ , “ Իկուր աղբար , կեր կշտացիր , ” կ'ըսէ : “ Եւ աղբար , կ'ըսէ ծոյլը . չեմ ուտեր . ըսենք թէ հիմա կերայ կշտացայ . անօթենամ նէ՝ երթալու նորէն ճարելու է , աշխատելու է , ուտելու է , ինչ հարկ կայ . տարէք տարէք զիս թաղեցէք , ” : Եւ նային բարեկամներն որ ճարէկայ , թող աս բանս ալ աշխարհիս վրայ լսուած ըլլայ ըսելով՝ կ'առնեն զինքը մատուկի մը մէջ կը դնեն ու ինտմըն տալով կը տանին : Դամբան պառաւ մը կը հանդիպի , “ Իտ ինչ է կ'ըսէ , ծիծաղնիդ ինչ պիտի ըլլայ , ” . անոնք ալ կը պատմեն բանը պառաւին : “ Եարդիկ , կ'ըսէ պառաւը , ըսէք ատ ծովին որ իմ ընկերս աս շաբաթ մեռաւ , երկու շտեմարան լեցուն պաքսիմատը մնաց . ան պաքսիմատը իրեն տամ , թող երթայ հինգ տասը տարի թող ուտէ , ետքը Մտուած ողորմած է . ողջ մնայ նէ , Մտուած ուրիշ տեղէ մըն ալ իրեն ապրուստը կը խաւրէ , ” : Բարեկամները կը մօտենան մատուկին , “ Ելիր վար իջիր կ'ըսեն . ահա սա տանտիկինը քեզի երկու շտեմարան պաքսիմատ տուաւ , գնա կամաց կամաց կեր ինչուան որ հատնի , ետքը Մտուած ողորմած է . ելիր , ” : Եւ քիչ մը կը վերցընէ գըլուխն ու կ'ըսէ . “ Գնացէք հարցուցէք պառաւին որ պաքսիմատը թրջած է թէ չոր , ” :

Խոնարհութիւնը զբոյ կը նմանի .

Առանց քաջութեան արժէք մը չունի .
Երբոր լաւութեան մը հետ միանայ ,
Մէկէն տասն անգամ յարգը կ'աւելնայ :

Կարսպոսն անհանգիստ կ'ըլլար մըլուկէն .
Մըմըտաց ինչպէս աղատի ձեռքէն .
Ճըրագը մարեց , ըսաւ , Անըղգամ ,
Գընա մութ տեղը զիս գըտիր տե սնամ :